

Svar på skriftligt spörsmål SS 520/2017 rd

Svar på skriftligt spörsmål om situationen för talterapeuter i Norra Karelen

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 520/2017 rd undertecknat av riksdagsledamot Merja Mäkisalo-Ropponen /sd:

Är regeringen medveten om otillräckligheten av utbildningsplatser för talterapeuter och om de problem som detta orsakar och kan ett utbildningsprogram i logopedi inledas vid Östra Finlands universitet?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

I 7 § 3 momentet (1172/2014) i universitetslagen (558/2009) fastställs att närmare bestämmelser om examina som kan avläggas vid universiteten, målen för examina, studiernas uppläggning och andra grunder för studierna samt vilka examina som kan avläggas vid de olika universiteten (utbildningsansvar) utfärdas genom förordning av statsrådet. I samma moment fastställs att det genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet, som bereds i samarbete med universiteten, utfärdas bestämmelser om den närmare fördelningen av utbildningsansvaret mellan universiteten.

Syftet med regleringen av universitetens utbildningsansvar är att trygga deras utbildningsutbud på alla områden enligt samhällets behov, säkra att universitetsutbildningen är ändamålsenligt dimensionerad och att resurserna allokeras optimalt samt att stärka universitetens möjligheter att bemöta kompetensbehoven i samhället, vetenskapliga förändringar och att profilera sig för sina specialiteter.

I statsrådets förordning om universitetsexamina (794/2004; nedan examensförordningen) fastställs universitetens utbildningsansvar fördelat över utbildningssektorer och examina. I en bilaga till examensförordningen finns en förteckning över utbildningssektorer, namn på examina som omfattas av dem samt universitet där examina kan avläggas.

Fördelningen av universitetens utbildningsansvar regleras närmare i undervisnings- och kulturministeriets förordning om precisering av universitetens utbildningsansvar (1451/2014; nedan förordningen om utbildningsansvar). I bilagan till förordningen finns en förteckning över de områden inom vilka universiteten anordnar utbildning för lägre och högre högskoleexamen på det humanistiska, pedagogiska, naturvetenskapliga, samhällsvetenskapliga och tekniska utbildningsområdet samt över fördelningen av utbildningsansvaret mellan universiteten. Utbildningsansvaret för logopedi regleras genom förordningen ovan om utbildningsansvar för att säkerställa kontinuiteten i talterapeutsutbildningen. På det humanistiska utbildningsområdet har Helsing-

Svar på skriftligt spørgsmål SS 520/2017 rd

fors universitet, Uleåborgs universitet, Tammerfors universitet, Åbo universitet och Åbo Akademi utbildningsansvaret för logopedi.

Ändringar av universitetens utbildningsansvar ska i princip göras på initiativ av universiteten. Enligt 7 § i 3 momentet i universitetslagen ska förordningen om utbildningsansvar beredas i samarbete med universiteten. Riksdagens grundlagsutskott har understrukt att samarbetet mellan ministeriet och universiteten i fråga om ändringar av bestämmelserna om utbildningsansvar verkligen ska vara gemensamt övervägda (GrUU 19/2013 rd).

Behov av att ändra universitetens utbildningsansvar har varit uppe våren 2016 under förhandlingarna mellan universiteten och undervisnings- och kulturministeriet om avtalsperioden 2017–2020. Efter avtalsförhandlingarna har universiteten lämnat undervisnings- och kulturministeriet förslag till ändring av förordningen om utbildningsansvar. Vad gäller logopedi, har universiteten inte gett förslag till ändringar av utbildningsansvaren.

Åren 2015–2017 var antalet studerande som tagit emot en studieplats i logopedi cirka 90 på årsnivå. År 2014 och 2015 ökades antalet utbildningar i logopedi med sammanlagt 55 nya studerande, genom s.k. rensningsfinansiering för att rensa anhopningen av sökande.

För högskolepolitiken borde eventuella ändringar av utbildningsansvaren principiellt stärka universitetens profilering inom deras specialområden. Det är inte ändamålsenligt att skapa enheter med små resurser och att splittra utbildningen ytterligare. De nuvarande enheterna är små. Cirka 15–30 studerande börjar årligen studera vid dem.

Undervisnings- och kulturministeriet har inlett ett projekt för utveckling av utbildningen inom social- och hälsovårdsbranschen. För att reformen av social- och hälsoservicesystemet ska lyckas krävs att också personalens kompetens utvecklas, därför att tjänsterna under förändring är förknippade med många behov av nya tjänster och verksamhetsmetoder. Utvecklandet av social- och hälsovårdsbranschen kräver en gemensam syn på de kompetensbehov som reformen av social- och hälsoservicesystemet orsakar, till exempel yrken och nya uppgiftsbeskrivningar, vilka social- och hälsovårdsreformen förutsätter, liksom även på de kompetenser som integrationen kräver. Det krävs nationell koordinering för att sammanföra sakkunnigheten hos experter, forskare och utvecklare inom utbildningen och social- och hälsovårdssystemet, vilket även läroanstalterna och högskolorna har önskat. Projektet för kompetens inför social- och hälsovårdsreformen (Osaamisella soteen) inleddes 1.8.2017.

Helsingfors 11.12.2017

Undervisningsminister Sanni Grahn-Laasonen